

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

*Izhaaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.*

Obseg: Čebelarska postava v Avstriji. (Dalje.) — Nekaj o matični izgoji. (Konec.) — Čebelarjev koledar za mesec september. — O raznovrstnih stališčih za sadno drevje. — Sadjerejčev koledar za mesec september. — Vkuhanje hrušek z medom. — Vkuhanje črešenj z medom. — Naši dopisi. — Gospodarske raznoterosti. — V. Imenik. — Inserati.

Čebelarska postava v Avstriji.

(Dr. Pavl Aleks. Beck.)

(Dalje.)

Terezijanska postava je pa tudi oprostila rejo čebel vseh opovir in sitnosti, katerim bi se skoro morala podati.

Najprvo je bil dohodek pri čebeloreji oproščen vsake desetine in sicer na večne čase. Tam, kjer so do zdaj grajščaki imeli pravico do jednega dela pri čebelorejskih dohodkih, se je odveza od desetinske pravice z odškodovanjem vpeljala, zraven jim je bilo pa vendar naročeno, da naj se temu malemu znesku iz ljubezni do občnega blagra odpovedo. Tudi se je čebelariji v onej postavi obljubilo, da naj ne bo nikdar s kakim posebnim davkom obdačena, temveč naj v prihodnje popolno prostost davka vživa.

Vsak ima pravico čebele v poljubnem številu imeti, tudi je bilo oblastvom in uradnikom zapovedano, ne čebelariji in ne kupčiji z medom in voskom tudi najmanjše opovire delati.

Tudi na preselilno čebelorejo se je v imenovani postavi posebno oziralo, ker je vsakemu čebelarju bila pravica priznana, brez da bi moral popred še od gospodarja zemljišča dovoljenje imeti, čebele na ajdovo pašo prepeljati; vendar je pa moral čebelar zemljišnemu posestniku vsakojako storjeno škodo povrniti in mu moral za pašo ne več kot 2 krajeerja od panju plačati.

Skrb za čebele in čebelnjak je moral čebelar sam imeti.

Razun cestnine se pri privažanji čebel na ajdovo pašo ne tja in ne nazaj ni nikakoršen davek zahteval.

Za rojevo čebelorejo je postava naredila pravilo, da sme posestnik starca odleteli roj v 24 urah tudi na tujem posestvu zasledovati in ga proti mali povrnitvi stroškov, katere je kaki tretji naredil, vjeti.

Zatiranje čebel po kaki tretji osebi je bilo z zažuganjem kazni, obstoječ iz dvojnate vrednosti vničnega na vsak način prepovedano; ravno tako zatiranje roparic, ker je več drugih sredstev, lastne čebele roparic obvarovati.

Da bi se varstvo čebeloreje bolje povdarjalo, bila je tatvina čebel onej z obtežnjo storjenej tatvini enaka pripoznana in po mučnem sodnijskem redu se smrtno kaznijo zažugana, pri čemur je gosposka črez to za kako premeško postopanje zoper take pregreške odgovorna bila.

Tolikajšnje varstvo čebele bi po danej terezijanskej postavi moralo popolnoma zadostovati, da bi se tako ugodna čebeloreja na visoko stopinjo razvitka povzdignila, če ne bi popolni zmanjkljej znanosti o naravi tega medenega žučka, kakor tudi neznanost umne odreje pri takratnej čebeloreji napredku tega kmetijskega pridobivalnega odrastka nepremagajočih in vender lahko razložilnih zaprek napravljala.

Zbog omejenega obsega tákratne učne tvarine o čebeli in njeni reji se je zgodilo, da so bile učne sobe, v katerih se je čebeloreja podučevala, vedno bolj prazne, dokler da je leta 1781 cesar Jožef sprevidel, da je vse opešalo, in je učilnice popolnoma razpusil.

Malo let pozneje (1788) poskusil je vendar čebelorejo z razpisanjem in delitvijo daril povzdigniti.

Ta darila (dve po 12 in 6 gld. za vsako okrožje nemških kronovin) naj se tistim dvema čebelarjema pripoznajo, ki največje število panjov čebel imata. Razdelitev premij naj se vrši po prezimovanji, da se kmetič s tim spodbuja svoje čebele tudi po zimi dobro oskrbovati, ker podiranje čebel čebeloreji najhujši vdarec lahko pouzroči in ker se na ta način kmetič strežbi, ki je panj po zimi potrebuje, hoče odtegniti.

Tudi so se po deželah kraji odkazovali, kmetje ne samo z okrožnicam, temveč posebno s popotovanjem višjih pa ne kot zapovedniki, ampak kot zaupljivi svetovalci, na to napeljevali, da bi začeli turško deteljo (Esparsette) in ajdo sejati, ter da bi si napravljali žive meje v korist čebeloreje, in da bi se jim njih v tej zadevi misleč škodljive predsodke odvzeli.

Vendar, kakor se je pri takratnej nedovršnosti v čebeloreji že naprej videlo, tudi premije in gosposkini opomini niso nič pomagali. Čebelarija ostala je pri starem, tako da je leta 1792 po na svetu skupnih deželnih mest do tega prišlo, da so darila opustili, in sicer iz vzroka, ker je dozdanja skušnja pokazala, da je plačilo z malo goldinarji le malo vsodbujalo in tako nobenega sadu obrodilo, večjih daril razpisati pa država tudi ni bila v položaji. V nekaterih kronovinah so sicer zopet premije z višjimi zneski (50 in 25 gld.) razpisali, pa tudi to se je zopet opustilo, in se je sklenilo, kar naj bolj mogoče srenjam priporočevati nasade lipovih dreves ob cestah, kakor tudi akacij na nerodovitnih in sploh neobdelanih prostorih in to k izboljšanji čebelne paše.

Čeravno so se premije za čebelorejo vstavile, in s tim naj bolj delavna podpora v državi se zgubila, je čebeloreja vender še vedno dobro državno varstvo imela. Posebno se je skrbelo za popotovalno čebelarstvo na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem.

Z ozirom na zraven tega razvite postave, katere so tudi po drugih deželah deloma bolj na tihem, deloma pa očitno opazovali in vpeljevali, izišel je v tej nameri dvorni dekret dne 30. junija 1796 s posebno važno koristijo. S tim dekretom je bilo posebno čebelarjem na zgornje Koroškem natančno tudi v prihodnje potovanje

na spodnje Koroško dovoljeno. Pri tem naj se za razpostavljenje tujih čebel naj bolj priležni prostor, t. j. blizo cveteče ajde odmeni, pa tako, da so te od domačih čebel najmanj en četrt ure oddaljene; ako se pa kje na višavi nad domačimi izpostavijo, morajo vsaj pol ure proč biti. Dovažanje se ne sme pred 16. avgustom pričeti, odpeljati se pa morajo vsaj do 9. septembra. Okolice pa niso smele preveč s čebelami napolnjene biti, temveč so se morale primerno po okolici razdeliti, če se pa razdelitev ni lepim potom mogla dovršiti, posegla je gosposka vmes in vse poravnala.

(Dalje prihodnjic.)

Nekaj o matični izgoji.

(Konec.)

Ako sem častitim bralcem v zadnjem listu o načinu čebeloreje lineburških čebelarjev in o njih načinu izvalitve matice malo bolj obširno govoril, vendar nisem imel namena izreči, da je za vsako okolico najbolj važna taka odgoja mladih rodovitnih matic. Vsaka reč ne ugaja vsim krajem. Ker se v naših krajih čebele ne zaplode tako hitro, kakor v zgoraj omenjenim krajih, tedaj se tudi izrejo mladih matic tako postopati ne more. Glavna vodila, namreč pri odreji čebel za mlade rodovitne matice skrbeti, ostanejo sicer ista, vendar se mora v marsičem nekoliko premeniti.

Kjer čebele ne rojijo veliko, in se vse jedno čebelari z navadnimi roji, naj se ljudstva z mlado matico, tedaj drugiči in izrojenki v prezimovanje odberejo. Ker pa ni odrečeno, da so tudi v takih panjovih matice, ki nimajo potrebnih lastnosti za odrejo, treba se je na rodovitnost ozirati. Tudi delo naj ne bo prestaro. Matice od prejšnjega leta, ki prav dobre lastnosti imajo, smejo se čez zimo obdržati, ker dobra kraljica je tudi v tretjem letu lahko prav zelo rodovitna, vendar je bolje, da to izostane.

Kjer se pa čebelari z umetnimi roji naj se v odrejo tudi taka ljudstva odbero, ki najboljše matice imajo, to je take panjove, ki so naj bolj živi in pridni. Ker so čebelarju čebele (ljudstva) še od prejšnjega leta znane, lahko pomladi se špekulativnim krmenjem čebelam k močni pomnožitvi pripomore, da tako zgodaj bolj močne za rojenje postanejo.

Tudi če hočemo le malo rojev dobiti, če matico odvezamo, če matične piskrice izrežemo, moramo se zgodaj navedenih valilnih vodil držati. Matice se drugo, nar nazadnje tretjo leto prenove — prevale — na zgoraj omenjeni način.

Pri tem se svetuje čas do izvalitve vsaj za 8 dni skrajšati, s tem, da se brezmatičnem panju dá že zakrit matični piskere, kakoršnih je ob času rojenja na izbiro.

Če se pa prigodi čebelarju, da v čebelnjaku nima matie, ki bi bile dobre, in bi si jih rad v drugem čebelnjaku kupil, je treba gledati, da se dobre matice dobe. Kupovati skoro ni dobro.

Bolje je panj, ki ima vendar še naj boljšo matico, osirotiti — matico odvzeti, — da ta panj matične piskrice nastavi, čez nekaj dni se zopet toliko panjovom matica odvzame, kolikor piskricev je uni panj nastavljal in se jim ti piskrice dodado. Ker je pa tudi od trotov odvisno na izlegi dobrih matic, naj se ozira tudi na izlegi dobrih trotov. S primernim špekulativnim krmenjem najboljšega panju kake štiri tedne pred, ko se matica odvzame, se panjovom, če jim trotovega satovja ne manjka, k dobri trotovi zalegi pripomore, in tako določeni namen doseže.

Čebelarjev koledar za mesec september.

V tem mesecu se paša tudi na najpoznejše cvetečih rastlinah, kakor: ajda in risje svojemu koncu bliža; zategadel se morajo starci, ki se bodo čez zimo ohranili in so se že v avgustu v to odločili, še enkrat pregledati. Ti panjovi ne smejo trotov imeti, ker je to znamenje, da je panj brez matice ali pa da ima napačno matico. Brezmatični panj je isti, ki nikakoršne matice nima; panj z napačno matico je tisti, ki ima tako matico, ki samo trote leže, trotovka imenovano, ali pa je v njem kaka delavka, ki jajčeca leže. — Morebiti se bo kateremu čudno zdelo, da delavka jajčeca leže, zato hočem to pojasniti. Če v panju matica odmrje, ali se pri prašnji izgubi, in če ni pripravnih t. j. največ 3—5 dni starih jajčec, iz katerih si čebele novo matico odgojiti morejo, postane panj brezmatičen. Večkrat se pa prigodi, da je med delavkami ktera, pri kateri so spolovni organi malo bolj razviti, in je tedaj zmožna jajca leči. Taka čebela se izleže iz piskreca, ki je stal blizu matičnega piskreca, in je tej tudi nekoliko boljše hrane došlo, zaradi tega se je pa tudi malo bolj razvila, ter tolikanj zmožna postala, da je v stanu jajca leči; ta navadna čebela — delavka — prevzame sedaj stopinjo kraljice in leže jajca, ker pa ni sprašena, leže edino le trotova jajca. Mimogrede naj opomnim, da so vse delavke ženskega spola, katerih spolovni organi niso popolno razviti. Tak slučaj se imenuje — panj z napačno matico —. Spozna se precej in sicer na sami trotovi zalegi, in pa še na jajčecih, ker jih taka napačna matica po več v en piskere vleže. — Da pa prava matica edino le trotova jajca leže, pride od tod, ker je matica že stara in je vse pri vprašanji od trota prejeto seme (sperma) porabila, in ne more več jajce, ki jih leže, orodoviti, ali pa pri vprašilnem izletu iz kakega vzroka ni bila sprašena, in tako od trota ni sprejela potrebnega semena; v obeh teh slučajih matica le trotova jajčeca leže.

Če imamo matice odveč, lahko brezmatičnim ljudstvom pomagamo; ljudstvo z nepravno matico je težje popraviti, ker matica trotovo zalego leže, ta se mora vjeti in odstraniti; če pa kaka delavka jajčeca leže, se taka sicer tudi vjame, pa prav težko, ker se od drugih skoro ne razloči, zdaj v jeseni se ne spleča, jo loviti, rajše naj se panj odstrani, in ne ohrani čez zimo.

Panj mora najmanj 10 kg vselbine imeti, da do prvega izleta prezimiti more; računati se 10.000 čebel na 1 kg teže, in za te 4 kg medu za krmenje po zimi. Če pa slabije t. j. lažje panjove obdržimo in jih krmiti hočemo, dajmo jim $\frac{1}{2}$ kg medu na enkrat in sicer vstrjenega, — ker tekoči med matico razdraži, da jajca začne leči, in pri krmenji naj se pazi, da kako ropanje ne nastane; če se v novih panjovih krmi, je dobro, matico ob krmenji pripreti.

Ta mesec naj se žrela zmanjšajo, ker ose in sršeni skušajo zjutraj zgodaj noter priti, tako tudi smrtoglavci.

K godnem prezimovanji čebel je pred vsem toplota potrebna, t. j. čebele naj se kolikor moč pred vnanjim mrazom varujejo, in sicer pri slamnatih panjovih naj se vse razpoke z dobro pregnjetim ilom zamažejo; žrelo naj se tako zmanjša, da le ena ali dve čebeli zamorete ob enem skozi, da tako tudi miš — rovkva — noter ne more. Če imamo pa pri rokah suho klet ali kako čumnato, je dobro čebele tjakaj čez zimo postaviti, a čebele naj se še le potem tjakaj denejo, ko je vsak izlet po hudem vremenu ali po dolgem sneženju zabranjen. Če pomislimo, da se čebele vso zimo nič ne ocedijo, in vso nesnago v životu pridržavati morejo,

je razvidno in zelo dobro, če čebele kolikor moč dolgo lete, da se tako zima pri-
krajša; nikdo naj pa shrambe ne vkuri.

Če ostanejo čebele na mestu — v čebelnjaku — naj se kolikor mogoče skupaj stisnejo, panjovi naj se sè slamo ovijejo in vsak prazen prostor vmes naj se z mahom ali pezdirjem natlači; boljše je zadnje, ker čebele noter ne tiše. Za slamnate panjove je prezimovanje bolj sitno, ker se ti panjovi ali koški ne morejo tako dobro skupaj stisniti, drugače pa lahko mraz do njih pride. Da se pa dobro zavarujejo, je pa preveč dela, in ker mislim, da naših častitih bralcev le malokdo kak slamnat panj ima, pa vsaj tudi preveč stanejo in so zelo neukorni, zato ne bom o teh panjovih in njih prezimovanji govoril. Drugi pogoj k dobrem prezimovanji je mir. Čebele sede po zimi v kepi, pri čemur njih telesna toplota zadostno temperaturo v panju daje (če se nvanji mraz odvrne), brez da bi čebele s pregibanjem telesa ali ferfotanjem perutnic kaj toplote napravljale. Kolikor bolj se čebele po zimi gibati morajo, toliko več použijejo hrane, ter se toliko več nesnage v njih telesu nabere, kar pa čebelam škoduje. Čebelnjaki naj se tedaj ne stavijo ob potih, temveč vsaj 30 m od tod proč; tudi pri skednjih, kjer se mlati, ni dobro. Panjovi naj se obvarujejo miši in maček. Umetno prezimovanje, kakor pokopavanje čebel v tla ni dobro in zelo nevarno. Najboljši kraj v prezimovanje je čebelnjak, če je proti severnem in vzhodnem mrzlem vetru zavarovan. Pri velikem številu panjov je prezimovanje v kletih in drugih shrambah tudi neprilčno, ker v februarju včasih le ena ura zadostuje v izčistilni izlet, tu bi se pa isti čas za prenašanje sem in tja potratil, in čebele bi nič ne izletele, postalo bi zopet mrzlo in čebelar bi pri tem le škodo si naredil. Če ima kdo le malo panjov, temu bi to že ugajalo.

Če še enkrat pregledamo, kar je dobremu prezimovanji potrebno, dobili bomo sledeče:

1. Ljudstva naj imajo pravo, zdravo, ne nad tri leta staro maticeo.
2. Panjovi naj ne bodo s čez 3 leta starim satovjem oskrbljeni, posebno v valilnem prostoru ne, delo naj pa tudi premlado ne bo, posebno tako ne, v katerem še nič zalege ni bilo, ker tako satovje je prehladno.
3. Nabiti panjovi, bodisi zgoraj ali spodaj, naj se odstranijo, da so tako čebele prisiljene, pripravno prebivališče za zimo si napraviti.
4. Panjovi naj imajo dovolj hrane, t. j. najmanj 10 kg vselbine.
5. Slabotna ljudstva naj se v prezimovanje neodberejo, temveč naj se taki konec avgusta ali v začetku septembra združijo. Slabotna ljudstva ne morejo dovoljne toplote napraviti in pri takih čez zimo več čebel pogine, kakor pa pri močnih; in če tak panj vendar le prezimi, ni nobenega dobička od njega, ker spomladi čebele ne morejo dovolj zalege oskrbeti; ko se pa število čebel dovolj pomnoži, je čas za rojenje in pašo že minul, tedaj ne dobimo ne rojev ne medu.
6. Skrbeti moramo, da so čebele ojstrega vetra, kakor tudi toplih solčnih žarkov obvarovane, čebele naj se z odejo okrog panjov obvarujejo mraza.
7. Skrbeti je treba, da imajo čebele potrebni mir in
8. skrbi za to, da bodo čebele na pomlad prvi ugodni trenutek za očiščevalni izlet porabile.

Mnogi časopisi in tudi čebelarke knjige imenujejo prezimovanje umetno in težavno delo. Marsikdo bi mislil, da je to res tako težavno, pa ni, kajti kdor se po zgoraj navedenih 8 točkah ravna, bo brez vsake škode čebele prezimil.

Veliko se govori o žeji in lakoti čebel. Če so panjovi zgoraj in zadaj dobro zamašeni, zamazani, tako da toplota in soparica ne more iz panju, se ta soparica

na pokrovu v kapljice zbere in ta voda zadostuje čebelni potrebi. Večkrat se je še preveč nabere, pomladi pa, če čebele kaki dan izleteti ne morejo, naj se jim poda vode, ker v tem času zaradi zaleginega opravila največ vode potrebujejo. Če kdo v jeseni čebele kupuje, se svetuje, če prodajalec ni zanesljiv ali če sam ne vé, koliko je matica stara, kupiti izrojenke, če nimajo preveč rujavega satovja, ali pa drugiče, če prav niso tako težki, kakor prviči, pa vendar še dovoljno težo vselbine imajo, kajti izrojenki in drugiči imajo gotovo letošnjo matico, ko ima morebiti prvič, kateri nič rojil ni, že Bog vé kako staro matico. Ta mesec se poslednji med dobiva in s tim mesecem se čebelarstvo leto konča in s prvim oktobrom prične se novo čebelarstvo leto.

O raznovrstnih stališčih za sadno drevje.

Pri poskusih v sadjereji dobimo raznovrstna stališča, na katera se sadno drevje sadi, in po skušnji so se počasi pravila o najboljši uporabi takih prostorov določila. Razlaganje teh v lastno škodo ne dovolj opazovajočih pravil zagotavlja sadjerejem veliko dobička, ker uporaba istih dobro obroditev in pospešitev sadjereje dokazuje. — Stališča, na katerih se sadno drevje sadi, so sledeča: Hišni vrti (ki se poleg sadjereje tudi za zelenjavo rabijo), drevesni vrti (v katerih poleg sadnega drevja tudi trava raste, sadjereja pa vendar glavno korist donaja), njive (na katerih glavni dohodki so poljski pridelki), ceste, sadni parki, pritlikovni vrti in pašniki.

Stališča za sadno drevje se v več slučajih ne odberejo zato, ker so kot sadni prostori za to zelo ugodni, temveč zato, ker so smotru, kateremu so v prvi vrsti odmenjeni, zelo ugodni. Zadnje velja posebno o njivah, cestah in pašnikih, sadni in pritlikovni vrti, sadni parki, pri katerih treh navadno obližje stanovanj k njih naredbi pripomore; slednjič ne pouzroči tudi pri drevesnih vrtilih v več slučajih posebna svojata za sadjerejo njih naprave.

Ker potem takem ni večkrat svojata posameznih raznovrstnih stališč, da se na istih sadjereja goji, je izvolitev, katero sadjerejec določiti mora, le v tem, priležne vrste in plemena, kakor tudi način izgoje sadnega drevja za posamezne kraje tako izvoliti, da se na plodovitost in dolgi obstanek sadnega drevja ozira. Redkokedaj se pa prigodi, da so pri izbiri za nasad različni prostori na ponudbo, da bi se moglo izbrati najboljšega. Iz tega sledi, da mora sadjerejec poleg dobre izvolitve plemena, vrste in odreditve skrbeti, da se, kolikor je moč in kolikor se izpeljati dá, krajevno podnebje, lega in zemlja zboljša.

Po teh splošnih predopombah hočemo o posameznih raznovrstnih stališčih po primeri posebno govoriti in iz skušnje povzete prevdarke našteti. (Dalje prihodnjič.)

Sadjerejev koledar za mesec september.

Ta mesec naj sadjerejec ogleda svoje drevje. Pri drevesih, ki so vodene mladike pognali, naj se te odrežejo. Drevesne bolezni naj se izvežejo in rane z voskom zamažejo. Prišel je čas pečke sejati. Zrelo sadje naj se obira in pripravlja za sušenje in za nareditev mošta. Pri divjakih, ki so bili cepljeni na oko, naj se povež malo odjenja, da se v kožo ne zajé, oni divjaki pa, ki se niso prijeli, naj se jim dodana očesca izrežejo in rane zamažejo, da tamkaj drevesce gnjiti ne začne.

Vkuhanje hrušek z medom.

Hruške se tanko olupijo, in se po njih debelosti ali cele puste ali pa prerežejo in v vodi skuhamo, da se malo omehčajo, potem se položijo na prt, da se posuše. Zdaj se dene med v lončeno posodo in se postavi na žerjavico, da zavre, zdaj se proč postavi in z mokrim prtom pokrije, dokler se ne ohladi; zdajci se hruške denejo v kako široko steklenico (glas) in se z medom polijejo, in v kakem kotlu z vodo še enkrat prekuhamo. Če ni pripravne zaveze za steklenico, naj se zaveže s papirjem v rumu napojenim in čez to se zaveže navadni mehur. Hruške ostanejo več let dobre. Če je medeni kis pri rokah, naj se ga na 1 l medu doda 2 navadni žlici.

Vkuhanje črešenj z medom.

Vzame se navadna medena steklenica, v to se naloži osnaženih črešenj brez peclja gosto eno na drugo, dokler da je posoda polna, na te se vlije nekoliko žlic tekočega medu in zdaj se z mehurjem ali pergamentpapirjem zaveže. Dene se v kotel napoljen z vodo, ter se sogreje, da zavre. Pusti se steklenica v kotlu, da se shladi. To se shrani potem v hladnej in suhej shrambi.

Naši dopisi.

Prem dné 4. avgusta. Otroci tukajšnje šole pokončali so letos 148.965 majevcev (hroščev) in pa 24.629 trtarjevih povitkov, s čemur je v prihodnje najmanj 2.979.300 kebrovega*) in pa 147.774 trtarjevega zaroda vničnega. Najpridnejši med nabiraleci kebrov bil je Mršnik Ljudovik iz Smerij, h. štev. 46, učencec III. oddelka tukajšnje enorazrednice; on sam donesel je v šolo vsega skupaj 9360 hroščev, kar znaša na mero dobrih 19½ litra, za česar voljo gotovo zasluži, da se ga tukaj javno pohvali. Tukaj in v bližnji okolici letos kebrni na sadnem drevju niso bili nobene posebne škode napravili, ker so imeli za svojo požrešnost zadosta cerovega listja na razpolaganje, a vse drugače bilo je pa to okolo sv. Petra in na zgornji Pivki sploh. Ko so bili tam po nekotih krajih vse cere popolno listja ogulili, spravili so se na češpljevo in orehovo drevje; sam videl sem na lastne oči v okolici sv. Petra dné 28. maja t. l., kako uničevalno je izredna kebrova vojska češplje in orehe objedala. Na vsakem drevesu bilo je veliko več kebrov nego listja. Ob takih prilikah more za napredek podučena in navdihnjena šolska mladina v malem času gotovo veliko koristnega izvesti in dognati; le dejansko jo je treba za tako koristno delo tudi spodbuditi.

Češpljeva letina je letos tukaj prav dobro obetala in lepo kazala. Kmalo ob začetku julija meseca pričela bila se je pa suša, katera je tukaj in v okolici potem skoz celi mesec takorekoč neprestano trajala. Zavoljo té bode sosebnost po solnčnih in brežinastih legah velika množina češpelj odpadlo in tudi marsikako češpljevo drevó se posušilo. K suši pridružile bile so se pa še rudeče pike (*Polystigma*

*) V prihodnjem listu bomo naznanili one učence, katerim pripadejo v ta namen od društva razpisana darila.

rubrum) na češpljevem listji, katerim podlaga je neka zelo škodljiva gljivici močno napadeno, zgubi prezgodaj vse listje popolno tako, da konec meseca avgusta po naših krajih na njem (drevesu) skoraj nobenega lista več videti ni. Češpljevo drevo skozi dve leti zaporedoma po tej nesnagi močno napadeno, v posledici navadno vsalne.

Jabolk letos tukaj ne bode skoraj nič; hruševo drevje, kolikor ga je, je pa še precej polno.

Brajda razvila je jako lep in krepak les; grozdje je sicer redko, a lepo in zdravo. Ako Bog tudi v prihodnje kake posebne uime ne pošlje, bode vino dobro.

Suša je po teh krajih tudi pri drugih poljskih pridelkih, osobito fižolu, precejšnje škode napravila.

Največja vročina bila je tukaj letos do sedaj dne 20. julija; ta dan popoldne ob 3. uri kazal je toplomer zvonaj na solneu 35° R.

Avgust prinesel nam je precej prvi dan nekoliko blagodejne rose od zgoraj; potem padal je dež do danes večkrat v krajših in daljših presledkih, ter žejno in suho zemljo zopet nekoliko pokrepčal.

Zdravstveni stan je tukaj, hvala Bogu, prav dober in ugoden; ne med ljudmi in tudi ne med živino ni nobenih posebnih boleznij. Bog!

Premec.

—*—

Gospodarske raznoterosti.

* Ta mesec so se odpeljale naše ljube čebelice na ajdovo pašo. Bog jim daj dobro! Vsem čebelarjem voščimo iz srea, da bi se letina dobro obnesla. Veselilo nas bi, ko bi naši prijatelji nam hoteli poročati v številu panjov, pridelka medu ali doneskih v denarju za prodano blago. Prosimo tedaj za dopise, vse bomo s hvaležnostjo sprejeli, tudi najmanjši najpriprostejši dopis.

Uredništvo.

* **Priloga.** Našej današnji številki je priložen razgled založne knjigarne Ed. Freyhoff v Oranienburgu. Ne moremo opustiti, da bi ne opozorili na v prilogi od zgor imenovane firme navedene in sploh koristne spise, zmed katerih so razne, posebno za kmetijstvo, gozdarstvo in gospodinjstvo in druge za naš bralni krog zanimive knjige zelo pripravne.

—*—

V. Imenik*)

p. n. gg. udov društva, kateri so vplačali letnino za l. 1885.

J. Specler, učitelj v Lescah,
Martin Zaverl, župan na Dolgem brdu,
Matija Sila, župnik v Repentabru,
Josip Petrič, c. kr. okr. tajnik v
Ljubljani,
Pavel Razinger, pos. na Planini,
Šola pri sv. Križi poleg Turna,
Janez Jurančič v Andrencih (Štirsko),
Janez Jeglič, pos. v Begnah,

Jakob Žumer, župan v Gorjah,
Alojzij Zupan, pos. v Doslovčah,
Janez Prešern, pos. v Vrbi,
Anton Puhar, pos. v Poličah,
Klemen Dolžan, pos. v Zabreznici,
Matej Jereb, župnik v Stopičah,
Jakob Cof, kaplan pri sv. Magdaleni v
Mariboru,
J. Berlic, benef. v Kropi.

*) One p. n. gg. ude, kateri še letnine plačali niso, uljudno prosimo, naj blagovolijo donesek v kratkem doposlati.

Odgovorni urednik Anton Klein. — Izdajatelj Janez Modic, društveni predsednik.
Lastnina „Čebelarskega in sadjarskega društva za Kranjsko“. — Natianla Klein in Kovač v Ljubljani.